

environment conditions. Practical implementation proposed model will choose the specific financial management solutions (share of financial resources for adaptation) and see how important financial resources to the parties the next time. This makes it possible to get the desired result for the company, the interaction of the company with the counterparty.

Proved that the management of the enterprise is useful in their practical work tools that allow finding optimal behavior strategies of interaction, which in turn makes it possible to assess the effectiveness of response on a dynamic environment on the basis of risk. The model which proposed clearly shows interrelations in business finance and banking structures, but some things are also specific industries.

Keywords: model; finance; business; adaptation; environment.

REFERENCES

1. Maliukova I. (2009), Financial management of commercial banks in the area of guaranteed supply of liquidity, *Finansovye riski [Financial risks]*, № 1 (53), pp. 53-60 (ukr).
2. Vasiurenko A., Azarenkova G. (2003), Mathematical methods and models in the analysis and management of banking, *Visnyk Natsionalnoho banku Ukrainy*, № 8, pp. 11-13 (ukr).
3. Krasovskiy N. N., Subbotin A. I. (1974), Positional differential games, Nauka, Moscow, 456 p. (rus).
4. Maliukov V. P., Linder N. V. (1994), Multi-step game quality of the two economic systems, *Kibernetika i sistemnyy analiz [Cybernetics and Systems Analysis]*, № 4, pp. 45-56 (rus).
5. Marynenko N. Y. (2016), Adaptive management development of industrial and economic structures, the main provisions, *Visnyk Odeskoho natsionalnoho universytetu. Series «Economics»*, Vol. 21, Issue 4, pp. 37-41 (ukr).

© Малюков Володимир, Мариненко Наталія
Надійшла до редакції 11.04.2016

УДК 001.896:336.71(477)

РОШИЛО ВІОЛЕТТА,

кандидат економічних наук, доцент Чернівецького торговельно-економічного інституту Київського національного торговельно-економічного університету

ІННОВАЦІЇ В БАНКІВСЬКІЙ СФЕРІ УКРАЇНИ

У статті з'ясовано особливості застосування інновацій у банківській сфері України як реальної вимоги сучасного висококонкурентного банківського ринку України. Для цього визначено основні поняття інновацій та інноваційної діяльності. Побудовано модель структурного підходу до інноваційної діяльності банку. Подано класифікацію банківських інновацій та виявлено найактуальніші інновації, які сьогодні впроваджують банки, а саме: мобільний банкінг та інтернет-банкінг. Окреслено важливість застосування таких інформаційних інновацій, як додатки на смартфонах.

Ключові слова: банки; інновації; інтернет-банкінг; мобільний банкінг; мобільні додатки.

Постановка проблеми. В умовах сьогодення банківські установи опинилися під впливом економічних, політичних та соціальних факторів. Військові дії на сході України потягли за собою ряд фінансових труднощів, а саме: здешевлення національної валюти, стрімке падіння рівня життя населення, що призвело до зростання бідності та безробіття. У такий нелегкий час банківська система зазнає значних утрат, оскільки довіра до неї з боку населення поступово зникає. Тому з метою утримання довіри з боку клієнтів та задоволення їхніх потреб банки постійно повинні покращувати якість надання послуг, що можливо на основі активного впровадження інновацій.

Аналіз досліджень і публікацій. Питанням застосування вітчизняними банками інновацій та їх особливостям присвячували свої праці О. В. Глущенко [3], М. І. Дибачко [4], С. Б. Сторичева [5], І. Я. Карчева [8], Н. В. Краснокутська [9], Б. К. Лисин [11], С. В. Осташ [13], А. А. Трифілова [15], З. К. Шмігельська [16] та інші. Причина вибору

теми статті пояснюється швидкоплинністю світових інноваційних тенденцій та необхідністю їх застосування в практиці вітчизняних банківських установ.

Мета статті полягає в з'ясуванні особливостей застосування інновацій у банківській сфері України.

Виклад основного матеріалу. В останні роки індустрія фінансових послуг характеризувалася посиленням глобальної конкуренції, переходом від паперової до електронної продукції й безліччю нормативних змін. Невпинний рух технологій дозволив банкам розширити сферу їхньої діяльності й підвищити експлуатаційну ефективність, автоматизуючи їх базові функції, такі як, наприклад, перевірка та затвердження кредиту.

На тлі швидкого технічного прогресу зміна поведінки клієнтів стала сучасним питанням для розгляду провідними фахівцями вітчизняних банків. Оскільки вартість персональних комп'ютерів та іншої обчислювальної техніки продовжує падати, клієнти все частіше взаємодіють з банками за допомогою сучасних

інформаційних систем. На сьогодні інформатизація банківських операцій є однією з найбільш перспективних інновацій.

У результаті банки, які не приділяють відповідної уваги інноваціям і їх застосуванню в банківській сфері, проте ефективно конкурують по всіх каналах, мають ризик поступитися часткою ринку новому поколінню більш інформаційно та технічно оснащених конкурентів.

Задля утримання своїх конкурентних позицій на ринку банки вдаються до таких інновацій, як аналіз сторінки клієнта в соцмережах, обладнання своїх відділень планшетами, ідентифікація клієнтів за відбитками пальців та геометрією обличчя, а також "спілкування" з ними за допомогою Bluetooth [12].

Виходячи з того, що термін "інновація" може використовуватись, по-перше, для окреслення нового продукту, процесу або системи (статичний аспект); по-друге, для опису процесу, охоплюючи такі види діяльності, як дослідження, проектування, розроблення, організація виробництва та комерціалізація нового продукту, процесу або системи (динамічний аспект), з'ясуємо особливості інновацій у банківській сфері [6, с. 25].

Інноваційна діяльність банку - це процес реалізації інноваційних ідей управлінського, маркетингового чи фінансового характеру, у якому банк може виступати як учасник реалізації інноваційного проекту або як інноватор [10].

Слід зазначити, що впровадження банківських інновацій відбувається під впливом світових тенденцій, таких як глобалізація, зокрема фінансова. Остання визначається як вільний рух капіталів між країнами й регіонами, функціонування глобального фінансового ринку, формування системи наднаціонального регулювання міжнародних фінансів, реалізація глобальних фінансових стратегій транснаціональних корпорацій і транснаціональних банків [4].

Як і кожне об'єктивне явище, глобалізація фінансових ринків позитивно впливає на впровадження банківських інновацій, що проявляється у:

- відсутності просторових меж;
- можливості проведення операцій на фінансових ринках цілодобово завдяки об'єднанню біржових і позабіржових торговельних систем в одну глобальну комунікаційну мережу;
- багатофункціональності фінансового ринку як можливості реалізації операцій з різними видами активів (валюта, капітал, цінні папери) [3, с. 12].

Надзвичайно важливим у впровадженні інновацій у діяльність комерційних банків України є такий фактор, як інноваційний потенціал.

У сучасній економічній літературі склалася різні підходи до визначення сутності інноваційного потенціалу, які, ураховуючи багатоглибкість цього поняття, на наш погляд, не суперечать, а взаємодоповнюють один одного. Згідно з першою точкою зору, інноваційний потенціал визначається через сукупність певних видів ресурсів суб'єкта господарювання, що можуть бути задіяні в інноваційному процесі - матеріально-технічних, фінансових, інформаційних, кадрових тощо. Важливим є те, що ці ресурси можна спрямувати на реалізацію інноваційних програм без зменшення обсягів чи створення проблем для основної діяльності [15, с. 179].

Проте, як правило, за складом ресурсів інноваційний потенціал фактично ототожнюється з економічним, виробничим, що не дає змоги з'ясувати його специфіку. Тому ми погоджуємося з твердженнями, вис-

ловленими деякими вченими [9; 11], що до складу інноваційного потенціалу слід відносити тільки ті ресурси, які можуть бути задіяні безпосередньо в інноваційній діяльності.

З огляду на це положення вибудуємо модель інноваційної діяльності банку, використовуючи структурний підхід (рис. 1).

Вона складається з ресурсів, необхідних для впровадження інновацій (реальних і потенційних), ураховує вплив зовнішніх факторів (державного апарату, політичних чинників, економічного стану, соціально-культурних факторів, демографічних тенденцій, банківської зовнішньої політики, суб'єктів та об'єктів банківської діяльності та конкуренції) та чинників інноваційної діяльності банку (фінансових, матеріально-технічних, інформаційних, кадрових, організаційно-управлінських, комунікативних, маркетингових, науково-дослідних, адаптаційних).

Маючи значний інноваційний потенціал, банківська установа може здійснювати інноваційну діяльність, що вимагає ефективного менеджменту.

Комплексний підхід до управління банківською інноваційною діяльністю включає [13, с. 229]:

- SWOT-аналіз інноваційних можливостей банку (визначення сильних і слабких сторін, а також можливостей і загроз);
- удосконалення планування інноваційної діяльності;
- вивчення наявних і потенційних ринків для здійснення інновацій;
- оптимізацію організаційної структури банку;
- розробку нових та вдосконалення наявних продуктів та послуг банку;
- пропонування продуктів та послуг таким чином, щоб привернути увагу до інноваційної діяльності банку якомога більшої кількості клієнтів;
- активізацію роботи із залучення нових клієнтів;
- постійний контроль за підвищенням якості обслуговування клієнтів.

Теоретично та практично доведено, що ефективна інноваційна діяльність можлива лише за умови оптимальної організації інноваційного процесу, який має бути відповідно формалізованим, видимим та задокументованим (зокрема в картах, схемах, регламентах) і в такому вигляді наданий працівникам банку. Щодо цього варто зробити два уточнення [5]:

- тій чи іншій фазі інноваційного процесу повинен відповідати певний набір організаційних умов. На перших стадіях найсприятливішими чинниками будуть відсутність бюрократичних бар'єрів, децентралізація активності, забезпечення масовості учасників. Проте на стадіях від реалізації до комерціалізації нововведеної доцільні жорстке управління та постійний контроль за виконанням;

- будь-яка організація, у тому числі й комерційний банк, усвідомлює необхідність формалізації інноваційного процесу й поступово здійснює її, створюючи відповідну технологію на певному етапі свого розвитку, коли опановуються методи процесного управління. Інноваційна діяльність виділяється як специфічний його об'єкт, відокремлений від звичайних виробничих процесів.

Слід зазначити, що механізм упровадження інновацій у комерційних банках має певні особливості, які визначаються загальними рисами інноваційної активності у сфері послуг (у тому числі фінансових) як специфічному секторі суспільного виробництва [16, с. 35]:

- нематеріальний характер результату діяльності;

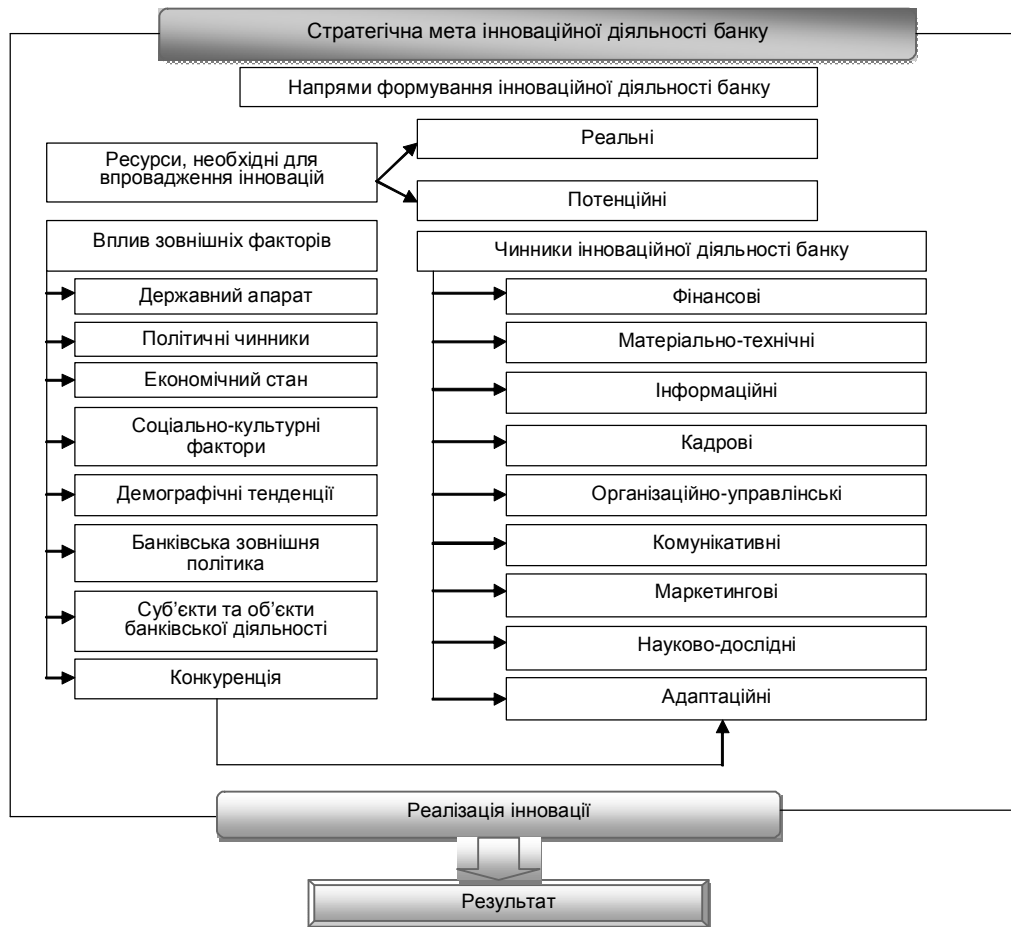

Рис. 1. Модель інноваційної діяльності банку (власна розробка автора).

- тісніший зв'язок зі споживачами;
- спонтанний процес появи інноваційних ідей, які не є результатами наукових досліджень;
- важлива роль самонавчання організації;
- дифузія (розповсюдження).

Банківські інновації класифікують за причинами виникнення - спонтанні, стратегічні, на перспективу та оперативні; за функціональним змістом - для менеджменту, виробничі, структурні, інтелектуальні та фінан-

сові; за якісними характеристиками - модифіковані, радикальні й комбіновані; за змістом - процесні та продуктові; залежно від темпів упровадження - рівномірні, швидкі, уповільнені та стрибкоподібні; за рівнем затрат - низько- та високозатратні; залежно від об'єкта - поза- та внутрішньобанківські; за новизною - нові для банківської діяльності у світі та країні; за характером потреб - спрямовані на задоволення нових та існуючих потреб (табл. 1).

Таблиця 1. - Класифікація банківських інноваційних продуктів (власна розробка автора)

Класифікація	Вид	Приклад
За причинами виникнення	Спонтанні	Депозитні програми
	Стратегічні	Вступ банків до Master Card
	На перспективу	Privat Assistance (інформаційна підтримка, технічна допомога, консультаційна)
	Оперативні	Програми кредитування
За функціональним змістом	Для менеджменту	Інтерактивні відеосистеми
	Виробничі	Віртуальні цілодобові банки (Chase Manhattan Bank)
	Структурні	Заміна структури банку
	Інтелектуальні	Використання мережевого маркетингу
За змістом	Фінансові	Операції СВОП
	Продуктові	Запровадження нового продукту
За якісними характеристиками	Процесні	Удосконалення технологій
	Радикальні	Створення пластикових карток
	Модифіковані	Удосконалення програм кредитування
	Комбіновані	Термінал
Залежно від темпів упровадження	Швидкі	Internet-banking
	Уповільнені	Автоматизація послуг
	Стрибокподібні	Депозитні програми
	Рівномірні	Пластикові картки

Продовження табл. 1

Класифікація	Вид	Приклад
За рівнем затрат	Низькозатратні	Нові послуги
	Високозатратні	Нові технології
Залежно від об'єкта	Внутрішньобанківські	Власні банківські продукти
	Позабанківські	Банкомат, пластикові картки
За новизною	Нові для БД у світі	Установлення першого банкомата у світі
	Нові для БД у країні	Установлення першого банкомата в Україні
За характером потреб	Спрямовані на задоволення існуючих потреб	Соціальне мікrokредитування
	Спрямовані на задоволення нових потреб	Андеррайтинг

Отже, як бачимо з таблиці 1, є безліч інноваційних продуктів, які банки можуть утілювати в життя.

Слід зазначити, що після впровадження нового продукту на ринок починається, відповідно до положень теорії маркетингу, його життєвий цикл, який означає поступову типізацію інновації. Він супроводжується такими діями маркетингового підрозділу банку [3, с. 12]:

- етап зростання: відповідно до популярності нововведення банк ухвалює рішення, спрямовані на розширення клієнтури, модифікацію цієї послуги з урахуванням специфіки конкретних груп клієнтів;

- етап зрілості: продукт активно продається, тобто користується популярністю у клієнтів, водночас його існування відповідає інтересам самого банку;

- етап спаду: настає під впливом певних об'єктивних зовнішніх (ринкових) та внутрішніх причин. На цьому етапі застосовуються такі альтернативні варіанти дій, як "пожвавлення" або "згортання" послуги.

Найактуальнішими серед сучасних інновацій для всіх банків є мобільний банкінг та інтернет-банкінг.

Нині важко уявити українця навіть у найвіддаленіших куточках країни без мобільного телефону, хоча ще на початку 2000-х років власників мобільного зв'язку

було небагато. Не дивно, що й послуга мобільного банкінгу на той час для українських фінансових установ була серйозною інновацією. СМС-інформування про здійснення операції по рахунку та функція запити залишку на рахунку сьогодні вже стали звичними для більшості банківських клієнтів. Завдяки можливостям мобільного зв'язку підвищилася безпека трансакцій та інформованість клієнта про стан його рахунку [16, с. 38].

Слід зауважити, що банки України почали активно впроваджувати можливості інтернет-банкінгу у свою практику надання банківських послуг нещодавно. Лише наприкінці 2011 р. про запуск ErsteWeb було оголошено Ерсте Банком, у січні 2012 р. було впроваджено систему "Райффайзен Онлайн" Райффайзен Банку Аваль, у березні ВТБ Банк презентував систему VTB-online, у серпні було відкрито систему інтернет-банкінгу Platinum Click Платинум Банку. Потім поступово до цього процесу приєдналися й інші банки України. За даними аналітичних досліджень умов обслуговування фізичних осіб у системі інтернет-банкінг у 50 провідних банках України, що проводить двічі на рік інформаційний портал "Просто банкір" [1, 2], послуги інтернет-банкінгу поділяються на основні та додаткові (табл. 2).

Таблиця 2. - Послуги інтернет-банкінгу
(складено та доповнено автором на основі [7; 13])

Основні послуги	Додаткові послуги
Блокування картки клієнтом, наприклад, у разі викрадення або втрати	Платежі в іноземній валюті
Виписки за рахунками	Установлення лімітів на різні види операцій (оплата через інтернет, термінал, банкомат тощо) з карткових та поточних рахунків
Інформація про інші відкриті банківські продукти (платіжні картки, депозити, кредити тощо)	Обмін валют
Платежі в межах банку	Оплата рахунків за надані небанківські послуги (зокрема комунальні, зв'язок)
Платежі в національній валюті в межах країни	Придбання ваучерів передплатених послуг (мобільні оператори, інтернет)
Оформлення заяв на підключення до інших послуг (смс-банкінг, картки, депозити, кредити тощо).	Пряме поповнення балансу SIM (USIM, R-UIM)-карт за вказаним номером телефону

Отже, як бачимо, інтернет-банкінг має ряд переваг. У табл. 2 перелічені лише основні. Проте в цього інноваційного напрямку є й недоліки. Так, для того, щоб підключитися до Інтернет-банкінгу, потрібно прийти в банк, заповнити безліч формулярів, відкрити рахунок, платіжні картки, заплатити за все це, внести гроші на рахунок тощо. Ще гірше, коли до всього цього додається абонентська плата, проблеми зі складністю використання ЕЦП, токенів, генераторів паролів. На виході клієнт отримує модифікований "Клієнт-банк". Не завжди, але часто. Сучасний Інтернет-банкінг уже мало пов'язаний із персональним комп'ютером та планшетом, це, у першу чергу, зв'язок зі смартфоном. Небагато банків

сьогодні можуть похвалитися наявністю додатків на смартфонах [12].

Станом на 01.01.2016 р. в Україні 13 банків пропонували клієнтам мобільні додатки. Проте безсумнівним лідером у застосуванні таких інноваційних продуктів є Приватбанк, який пропонує на сьогодні своїм клієнтам не один, а 19 мобільних додатків, пристосовавши їх до певного типу користувачів та розподіливши їх за типами банківських та побутових операцій. Для приватних осіб Приватбанк пропонує 14 додатків, а саме [8, с. 303]:

- "Приват24" - для проведення будь-яких фінансових операцій з грошима та картками;
- "Скарбничка" - для організації заощаджень;

- "ФотоКаса" - для передачі фотокопій рахунків, квитанцій операціоністу для подальшого проведення платежу без необхідності відвідування банківського відділення чи терміналу самообслуговування;
- "Бонус Плюс" - програма лояльності для клієнтів та партнерів Приватбанку;
- "SMS-банкінг" - довідник команд для SMS-банкінгу;
- "ПриватКарта" - додаток для швидкого пошуку відділення, банкомату чи терміналу самообслуговування;
- "Автомобіль облік витрат" - додаток для контролю витрат на утримання власного авто;
- "Мої вклади" - додаток для оформлення, перегляду, поповнення власних депозитів;
- "ПриватАгент" - додаток для партнерів ПриватБанку;
- "AirPay" - додаток для безконтактних платежів;
- "Автомийка" - додаток для пошуку та бронювання автомийки;
- "Судовий збір" - додаток для пошуку реквізитів потрібного суду для сплати судового збору;
- "Кредитна історія" - додаток для доступу до власної кредитної історії;
- "ПриватБюджет" - додаток для легкого управління власними фінансами.

Отже, як бачимо, Приватбанк на сьогодні є лідером у застосуванні продуктивних інформаційних інновацій. На нашу думку, українським банкам слід використовувати його досвід в інноваційній діяльності, що дозволить підсилити конкурентоспроможність на ринку банківських послуг, побудувати більш дієву систему комунікацій із клієнтами та вивести всю банківську систему України на більш якісний рівень.

Висновки

Для вітчизняних банків інновації є не тільки критерієм оцінки конкурентоспроможності, але й умовою виживання на ринку. Тому особливо великого значення набуває їх здатність енергійно реалізовувати інноваційні проекти й ефективно управляти ними.

Упровадження банківських інновацій відбувається під впливом світових тенденцій, таких як глобалізація. Модель структурного підходу до інноваційної діяльності банку складається з ресурсів, необхідних для впровадження інновацій, впливу зовнішніх факторів та чинників інноваційної діяльності банку. Після проведення класифікації банківських інноваційних продуктів, найактуальнішими інноваціями, які сьогодні впроваджують банки, визначаємо саме мобільний банкінг та інтернет-банкінг. При цьому важливим аспектом упровадження інноваційних продуктів серед населення та бізнесу є застосування таких інформаційних інновацій, як додатки на смартфони. Особливе місце на ринку впровадження інновацій в банківську діяльність посідає Приватбанк, який на сьогодні є лідером у застосуванні продуктивних інформаційних інновацій.

Рошило Виолетта,

кандидат економічних наук доцент Черновицького торгово-економічного інститута Київського національного торгово-економічного університета

ИННОВАЦИИ В БАНКОВСКОЙ СФЕРЕ УКРАИНЫ

В статье выяснены особенности применения инноваций в банковской сфере Украины как реального требования современного высококонкурентного банковского рынка. Для этого определены основные понятия инноваций и инновационной деятельности, построена модель структурного подхода к инновационной дея-

ЛІТЕРАТУРА

1. Аналитический отчет об условиях обслуживания физических лиц в системе Internet banking в 50 ведущих розничных банках Украины [Электронный ресурс] / Простобанк Консалтинг. - Режим доступа : www.prostobankir.com.ua.
2. Аналитический отчет об условиях IT-сервисов и услуг для частных клиентов в 50 крупнейших розничных банках Украины [Электронный ресурс] / Простобанк Консалтинг. - Режим доступа : www.prostobankir.com.ua.
3. Глущенко О. В. Сучасні тенденції розвитку банківських інновацій / О. В. Глущенко, М. М. Ткаченко // Фін.-кредит. діяльн.: пробл. теорії та практики. - 2012. - Вип. 1, т. 2. - С. 5-14.
4. Диба М. І. Вплив глобалізації на банківську систему України / М. І. Диба, Є. С. Осадчий // Вісник Національного банку України - 2011. - № 11. - С. 19-23.
5. Єгоричева С. Б. Методичні засади організації інноваційного процесу в комерційних банках / С. Б. Єгоричева // Вісник Національного банку України. - 2011. - № 1. - С. 53-57
6. Ігнатова Є. М. Інновація як об'єкт товарної інноваційної політики / Є. М. Ігнатова // Економіка та управління підприємствами машинобудівної галузі. - 2010. - № 3. - С. 25-39
7. Інтернет-банкінг [Електронний ресурс]. - Режим доступу : <https://uk.wikipedia.org/wiki/Інтернетбанкінг>.
8. Карчева І. Я. Сучасні тенденції інноваційного розвитку банків України в контексті концепції Банк 3.0 [Електронний ресурс] / І. Я. Карчева // Фінансовий простір: (EBSCO Publishing, Open Academic Journal Index, CiteFactor, Universal Impact Factor, Research Bible) - 2015. - № 3 (19). - С. 299-309. - Режим доступу : <http://fp.cibs.ubs.edu.ua/files/1503/15kijsti.pdf>.
9. Краснокутська Н. В. Інноваційний менеджмент / Н. В. Краснокутська. - К. : КНЕУ, 2003. - 504 с.
10. Кривич Я. М. Особливості управління інноваціями та інноваційною діяльністю в комерційних банках [Електронний ресурс] / Я. М. Кривич. - Режим доступу : <http://gisap.eu/ru/node/503>.
11. Лисин Б. К. Инновационный потенциал как фактор развития: Межгосударственное социально-экономическое исследование / Б. К. Лисин, В. Н. Фридлянов // Инновации. - 2002. - № 7. - С. 17-34.
12. Найбільш впливові інноваційні тренди в банківській сфері. [Електронний ресурс]. - Режим доступу : http://ua.prostobank.ua/depoziti/statti/naybilsh_vplivovi_innovatsiyini_trendi_v_bankivskiy_sferi.
13. Осташ С. В. Банківська інноваційна діяльність та окремі шляхи вдосконалення її менеджменту / С. В. Осташ // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Економіка. - 2015. - Вип. 1 (1). - С. 227-230.
14. Селюченко Н. Є. Інновації як основа розвитку банку [Електронний ресурс] / Н. Є. Селюченко, З. К. Шмігельська. - Режим доступу : http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/14850/1/124_204-204_120506_maket_ena_ntb.pdf.
15. Трифилова А. А. Оценка эффективности инновационного развития предприятия / А. А. Трифилова. - М. : Финансы и статистика, 2005. - 304 с.
16. Шмігельська З. К. Банківські інновації: суть, необхідність і розвиток / З. К. Шмігельська // Вісник Національного банку України. - 2014. - № 2. - С. 34-41.

тельности банка, представлена классификация банковских инноваций и выявлены наиболее актуальные инновации, которые сегодня внедряют банки, а именно: мобильный банкинг и интернет-банкинг. Определена важность применения таких информационных инноваций, как приложения на смартфоны.

Ключевые слова: банки; инновации; интернет-банкинг; мобильный банкинг; мобильные приложения.

Roshylo Violetta,

candidate of economic sciences, associate professor, Chernivtsi Institute of Trade and Economics of Kyiv National University of Trade and Economics

INNOVATIONS IN THE BANKING SECTOR IN UKRAINE

This paper covers the features of applying innovations in the banking sector in Ukraine. It was found that for building customers' confidence and meeting their needs, banks shall continually improve the quality of services aided by active introduction of innovations. In order to clarify the peculiarities of innovation in the banking sector, the basic concepts of innovations and innovative activity were defined. The significance of globalization for the domestic banking system is determined. The list of positive effects of globalization on the application of innovation in banks is provided. The role of the innovative capacity of banks to implement innovation is characterized. The model of structured approach to innovative activity of a bank is built, which consists of resources required for introducing innovations, effect of external factors and factors of innovative activity of a bank. The components of an integrated approach to management of banking innovative activity are given. Classification of bank innovations is provided and the life cycle of innovative product is described, which includes three phases, namely growth, maturity and decline. The most current innovations being introduced by the banks are identified, such as mobile banking and Internet banking. The essence of mobile banking is described, which includes SMS informing about the operation on the account, the function of inquiry of the account balance, etc. Internet banking is separately described, which is being actively implemented by the banks in Ukraine in their practice of banking services. Classification of Internet banking services is provided, including basic services and optional services. The importance of such information innovations as applications for smartphones is outlined. It was established that innovations in the management system of banks in Ukraine take one of the leading roles and ensure their sustainable development. Through innovations financial institutions of Ukraine can capture positive and new trends not only in the domestic market of banking services but also go beyond it.

Keywords: banks; innovations; Internet banking; mobile banking; mobile applications.

REFERENCES

1. Analytical report on the conditions of service of physical persons in the system of internet banking in 50 leading retail banks in Ukraine, available at: www.prostobankir.com.ua (rus).
2. The analytical report on the conditions of IT services and services for private customers in the 50 largest retail banks in Ukraine, available at: www.prostobankir.com.ua (rus).
3. Hlushchenko O. V. (2012), Modern trends in banking innovation, *Finansovo-kredytna diyal'nist': problemy teorii ta praktyky*, issue 1, vol. 2, pp. 5-14 (ukr).
4. Dyba M. I. (2011), The impact of globalization on the banking system of Ukraine, *Bulletin of the National Bank of Ukraine, Kyiv «Blitz-Infom»*, no. 11, pp. 19-23 (ukr).
5. Yehorycheva S. B. (2011), Methodical bases of the innovation process in commercial banks, *Bulletin of the National Bank of Ukraine, Kyiv, «Blitz-Infom»*, 2011, no. 1, pp. 53-57 (ukr).
6. Ihnatova Ye. M. (2010), Innovation as an object of commodity innovation policy, *Economics and Management Engineering industry: problems of theory and practice : coll. science. pr.*, Nat. aerokosm. University of them. Zhukovsky, Kharkiv. Aviation. Inst., no. 3, pp. 25-39 (ukr).
7. Internet banking, available at: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Інтернетбанкінг> (ukr).
8. Karcheva I. Ya. (2015), Current trends of innovation development banks in Ukraine in the context of the concept Bank 3.0, *Fiscal space: (EBSCO Publishing, Open Academic Journal Index, CiteFactor, Universal Impact Factor, Research Bible)*, no. 3 (19), pp. 299-309, available at: <http://fp.cibs.ubs.edu.ua/files/1503/15kijsti.pdf> (ukr).
9. Krasnokutska N. V. (2003), Innovation management: tutorial, *National Economic University named after Vadym Hetman, Kiev*, 504 p. (ukr).
10. Kryvych Ya. M. Features of innovation and innovation in commercial banks, available at: <http://gisap.eu/ru/node/503> (ukr).
11. Lisin B.K. (2002), Innovative potential as a development factor: Interstate socio - economic study, *Innovations*, no.7, pp. 17-34 (rus).
12. The most influential innovative trends in banking, available at: http://ua.prostobank.ua/depoziti/statti/naybilsh_vplivovi_innovatsiyi_trendi_v_bankivskiy_sferi (ukr).
13. Ostash S. V. (2015), Banking innovation and individual ways of improving its management, *Scientific Bulletin of the Uzhgorod University. Series: Economy*, issue 1(1), pp. 227-230 (ukr).
14. Selyuchenko N. Ye., Shmihelska Z. K. Innovation as the basis of the bank, available at: http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/14850/1/124_204-204_120506_maket_ena_ntb.pdf (ukr).
15. Trifilova A. A. (2005), Innovatively comments of the effectiveness of the enterprise development, *Finance and Statistics, Moscow* 304 p. (rus).
16. Shmihelska Z. K. (2014), Banking Innovation: essence, necessity and development, *Bulletin of the National Bank of Ukraine*, no. 2, pp. 34-41 (ukr).

© Рошило Віолетта

Надійшла до редакції 05.04.2016